


NTFR 2013/592 Verzet ziet ook op boete: beslissing om belanghebbende niet ambtshalve te horen is niet cassatieproof

Hoge Raad 01 maart 2013, nr.12/04112

Belastingjaar/tijdvak	2012	 Brondocument
Wetsartikelen	Awb-art. 8:55 AWR-art. 26b EVRM-art. 6 Awb-art. 8:54	
Auteur	mr. M.H.W.N. Lammers	
BNB	2013/95	
ECLI	ECLI:NL:HR:2013:BZ2737	

Samenvatting

Het hof heeft in het kader van een vereenvoudigde behandeling het hoger beroep van belanghebbende wegens overschrijding van de beroepstermijn niet-ontvankelijk verklaard. In verzet heeft belanghebbende niet verzocht om te worden gehoord. Het hof heeft het verzet ongegrond verklaard zonder belanghebbende te horen. Deze uitspraak houdt in cassatie geen stand. Het hof heeft namelijk miskend dat – krachtens wetsfictie – ook een boete in het geding is. Weliswaar is de rechter in een boetezaak niet in alle gevallen gehouden de belanghebbende ambtshalve in de gelegenheid te stellen te worden gehoord naar aanleiding van diens verzet, maar slechts in die gevallen waarin het vereiste van een behoorlijk proces ex art. 6 EVRM daartoe aanleiding geeft. Hier kan niet worden aangenomen dat het hof deze beoordeling heeft gemaakt, aangezien het niet heeft onderkend dat een boete in het geding was. De zaak wordt verwezen naar een ander hof.

(Cassatieberoep gegrond.)

Feiten

Hof heeft bij uitspraak van 5 maart 2012 wegens overschrijding van de beroepstermijn het hoger beroep niet-ontvankelijk verklaard. Belanghebbende heeft daartegen verzet gedaan. Het Hof heeft bij de in cassatie bestreden uitspraak het verzet ongegrond verklaard.

Geschil

In geschil is of het Hof belanghebbende in de gelegenheid had moeten stellen om te worden gehoord.

Rechtsoverwegingen

3.1. Belanghebbende heeft niet verzocht te worden gehoord omtrent het verzet. Het Hof heeft bij de in cassatie bestreden uitspraak het verzet ongegrond verklaard zonder belanghebbende te hebben gehoord.

3.2. Blijkens de gedingstukken had de uitspraak van de Rechtbank mede betrekking op de aan belanghebbende opgelegde boete. Aangezien uit het hogerberoepschrift of andere stukken van het geding niet blijkt dat belanghebbende geen hoger beroep tegen de boete heeft willen instellen, moet het, gelet op het bepaalde in artikel 26b, lid 2, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, ervoor worden gehouden dat het hoger beroep zich mede uitstrekke tot de boete en dat de uitspraak op verzet mede betrekking heeft op de boete.

3.3.1. De middelen IV en V betogen dat het Hof niet tot ongegrondverklaring van het door belanghebbende gedane verzet had mogen overgaan alvorens hem in de gelegenheid te stellen daarover te worden gehoord of althans zijn beslissing dienaangaande nader had moeten motiveren.

3.3.2. In een geschil over een bestuurlijke boete is de rechter niet in alle gevallen gehouden de belanghebbende ambtshalve in de gelegenheid te stellen te worden gehoord naar aanleiding van diens verzet, maar slechts in die gevallen waarin het vereiste van een behoorlijk proces als bedoeld in artikel 6 EVRM daartoe aanleiding geeft (zie HR 23 september 2011, nr. 10/04259, LJN BT2295, BNB 2012/114 (red.: NTFR 2011/2180)). Voor zover middel IV berust op een andersluidende opvatting faalt het.

3.3.3. Middel IV voor het overige en middel V slagen evenwel. Uit de uitspraak van het Hof blijkt niet dat het Hof heeft onderkend dat een boete in geding was, zodat reeds hierom niet kan worden aangenomen dat het Hof de hiervoor omschreven beoordeling heeft gemaakt bij zijn kennelijke beslissing om belanghebbende niet in de gelegenheid te stellen over het verzet te worden gehoord. Evenmin heeft het Hof in de bestreden uitspraak vastgesteld dat belanghebbende uitdrukkelijk of stilzwijgend afstand heeft gedaan van het recht om over het verzet te worden gehoord. 's Hofs kennelijke beslissing om belanghebbende niet in de gelegenheid te stellen over het verzet te worden gehoord berust derhalve ofwel op een onjuiste rechtsopvatting ofwel behoefde nadere motivering, die ontbreekt.

3.4. Gelet op het hiervoor in 3.3.3 overwogene kan 's Hofs uitspraak niet in stand blijven. Verwijzing moet volgen. De overige middelen behoeven geen behandeling.

Commentaar

Op grond van art. 8:54 Awb kan een rechter de zaak vereenvoudigd afdoen als (i) de bestuursrechter kennelijk onbevoegd is, (ii) het beroep kennelijk niet-ontvankelijk is, (iii) het beroep kennelijk ongegrond is of (iv) het beroep kennelijk gegrond is.

Tegen deze uitspraak kan de belastingplichtige op grond van art. 8:55 Awb verzet aantekenen. In dat verzetschrift kan de belastingplichtige verzoeken om over het verzet te worden gehoord. De rechter is niet verplicht om in alle gevallen aan dat verzoek gehoor te geven als hij het verzet ongegrond wil verklaren. Dit volgt uit HR 23 september 2011, NTFR 2011/2180. De Hoge Raad kwam

tot dat oordeel naar aanleiding van de eerder gewezen uitspraak van het EHRM 23 november 2006, nr. 73053/01, NTFR 2007/857. De Hoge Raad oordeelt derhalve dat de rechter niet in alle boetezaken is gehouden de belastingplichtige (ambtshalve) in de gelegenheid te stellen te worden gehoord, maar slechts in die gevallen waarin het vereiste van een behoorlijk proces als bedoeld in art. 6 EVRM daartoe aanleiding geeft.

Het geschil in deze cassatieprocedure betrof de vraag of het hof mocht voorbijgaan aan het horen van de belastingplichtige in zijn verzetprocedure.

Indien de bedragen van de belastingaanslag en de boete op één aanslagbiljet zijn vermeld, wordt ingevolge art. 24a, lid 2, AWR een bezwaarschrift tegen de belastingaanslag geacht mede te zijn gericht tegen de boete, tenzij uit het bezwaarschrift het tegendeel blijkt. Deze bepaling is, gelet op het bepaalde in art. 8:108, lid 2, Awb van overeenkomstige toepassing in de hogerberoepsprocedure en naar de strekking eveneens bij het doen van verzet.

Door de belastingplichtige is hoger beroep aangetekend tegen de uitspraak van de rechtbank over de navorderingsaanslag IB/PVV. Gelijktijdig met het vaststellen van deze navorderingsaanslag is ook een vergrijpboete opgelegd. Dit betekent dat het verzet in hoger beroep tevens geacht moet worden te zijn gericht tegen de vergrijpboete.

Op grond van het hiervoor aangehaalde arrest HR 23 september 2011, NTFR 2011/2180, had het hof in zijn oordeel blijk moeten geven van de vraag of in dit geval afgezien mocht worden van het horen van de belastingplichtige.

Niet alleen laat de uitspraak van het hof niet zien dat is onderkend dat het verzet ook is gericht tegen de vergrijpboete, ook blijkt hieruit niet dat het hof een afweging heeft gemaakt van de belangen. Het hof zou hiermee nog weg kunnen komen als uit de uitspraak blijkt dat de belanghebbende uitdrukkelijk of stilzwijgend afstand heeft gedaan van het recht om over het verzet te worden gehoord. Dit heeft het hof echter niet vastgesteld, zodat de 'way out' geen hulp biedt.

De Hoge Raad heeft de uitspraak van het hof dan ook terecht gecasseerd en de zaak verwezen naar Hof Arnhem-Leeuwarden.

[1] Mr. M.H.W.N. Lammers is advocaat bij Hertoghs advocaten – belastingkundigen.

Bron: <http://www.ndfr.nl/link/NTFR2013-592>

Datum: 25-4-2016 13:09:46

Alle rechten voorbehouden. Alle auteursrechten en databankrechten van deze tekst worden uitdrukkelijk voorbehouden. Deze rechten berusten bij Sdu Uitgevers. Niets uit NDFR mag worden veeelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the publisher's prior consent.